

Тая Найденко

Бог наш

* * *

Вы запасали гречку и масло,
Мы запасали – свет.
Взвыли сирены, солнце погасло,
Разве темно нам? Нет.

Вы запасали хлам и билеты,
Шубы, носки, бухло.
Мы запасали южное лето,
Нам и сейчас – тепло.

Вы запасали бомбы и пули,
Братскую, сука, тьму.
Мы запасались смехом – а хули
Плакать в родном дому?

Вы запасали ложные стены –
Русский язык, Донбасс...
Мы запасали то, что мгновенно
Объединяет нас.

«Мы Украина!» – главное кредо,
Каждый сейчас в строю.
Не запасли мы только Победы.
Значит – возьмем в бою.

* * *

Был «свідомий», стал – осведомитель,
Самый рьяный кало-лаборант.
Рвался в бой, но вдруг обрел обитель
За границей и присел на грант.

Был богат, презрителен, спокоен,
Все спустил на беженцев, ты глянь...
Был айтишник – оказался воин.
Был военным, оказался – дрянь.

Был экскурсовод, остался – овод:
Жалит и жужжит на пустяки.
Другом был, а нынче – только повод,
Чтоб при встрече не подать руки.

Этот будто даже спал в костюме,
А теперь с утра – сто грамм на грудь.
Просто жил. Теперь не то чтоб умер –
Начал разлагаться по чуть-чуть.

Жил по кайфу, тупо развлекался...
Ранен был, когда спасал котят.
Сукой был... ну сукой и остался.
Этим перемены не грозят.

Переломы, вывихи, зигзаги.
Помнишь, как недавно, как давно
О таком читали на бумаге,
О таких смотрели мы кино?

Спорили, достаточно ли точно
Проработан каждый диалог,
И сходились иногда на том, что
Это перебор, герой не мог!..

Вот и мы в сюжете, друже, что же...
До финальных титров много дней.
Мы всё это можем, Боже, можем.
И еще прекрасней. И страшней.

Роль героя на войне уместна,
Как и роль злодея, подлеца.
Главное, чтоб доиграли честно.
Чтобы до победного конца.

* * *

Розкажи мені, брате:
А як то воно – вмирати?
Вип’єм чаю чи кави,
Й розкажуй, мені цікаво.
Ніде стрітися нам, то ж розпитую просто неба.
Бо усі говорять від серця, ніхто – від тебе.

Брате мій із Одеси, Херсону, Івано-Франківська,
Сум дівочий, сльоза дитяча, туга батьківська,
Сорока-, тридцяти-, вісімнадцяти- – Боже! – річний...
Ти хотів би, щоб ми зберегли ворогу обличчя?
Мабуть, так. Бо у кожного цього скота і ката
Має бути обличчя, щоб точно його впізнати.

Брате мій, я готуюсь не жити, а просто бути,
Бо немає такої помсти, тієї спокути,
Щоб зробить «як було». Вже не буде. І в цьому сенсі
Ми обидва загиблі. Ти зовсім, а я – в процесі.
На твоєму шляху пелюстки, на моєму – пастки.
І тобі не піднятись, мені ж – заборона впасті.

Я сміливо кажу «мій брате», бо ти не проти.
Мовчазні мої браття. Землі бо набрали в роти.
Тільки плачуть дощем, тільки вітром горнутуть до себе
І шепочуть: «Жива? Живи... Ну чого ще треба...»

Треба чогось такого, чого не бува, гадаю:
Неземної любові, сторіччя земного раю,
Треба якось відмити цей бруд і усю отруту.
Ta не буде цього, хоч повинно, повинно бути!

То ж скажи мені, брате, а як то воно – вмирати.
Маю знати.

* * *

Не стоит плакать, тем паче – хлопать.
Ты просто признай: Бог наш.
И Его опять толкнули под локоть,
Когда Он писал пейзаж.

Отсюда всё, что ругают гневно
Возвысившие голоса.
Отсюда в небе Его полдневном
Нелепая полоса.

Режим «Редактор» мигнет печально
И пустит тираж под нож.
Господь рисует тебя идеальным,
Но ты ведь опять – толкнешь.

В Одесі

«Як ти?» –
Питаємо ми одне одного вранці.
Яхти
Красуні, прикуті до порту, мов бранці.
Зливи
Омили спустошенні пляжі навколо.
Злими
Такими іще не були ми ніколи.

Вибух
Лунає не здалека наче, й не зблизька.
Вибув
Іще один з нас до небесного війська?
«Збили!» –
Радіють в новинах годину потому.
Схили
Одеські здригаються, наче від втоми.

«Як ви?» –
Питаю у жінки блідої, вдивляючись в неї.
Яхве
Лишається з нами, хоч їдуть потрохи євреї.
Жартом
Рятується місто, що назване «посмішка Бога».
Жах той,
Що ми прожили, не торкнеться святого.

Можна
Пробачити все, крім останніх пів року.
Кожна
Людина у місті сплатила ціну зависоку.
Всі ми
Неначе одне зачакловане коло.
Злими
Такими іще не були ми ніколи.

Блюз-Ок

Серпнева сепія лягає на лице
Твоє кохане.
І час спливає крізь годинник, наче це
Відкрита рана.

Ні залишитися навіки, ні піти
Ніяк не можна.

Якось повітряно мені, бо поруч ти,
І так тривожно.

А за вікном чи то світанок, чи війна...
Та Боже правий!
Нас від усього захистить лише одна
Моя уява.

Подвійний видих та миттєвий помах вій –
І ми герої
Чи то у Першій, чи у Другій світовій,
Чи навіть в Трої.

І мов окреслене сріблястим олівцем
У кріслі тіло.
І вже не сепія лягає на лицез,
А чорно-біле.

Бо час мине і прийде знов, і вже, мабуть,
Я не загину.
І то не слъози по щоках моїх течуть –
Течуть хвилини.

* * *

Неначе обличчя дитяче,
А голос дорослий, жіночий,
І несамовита від плачу,
І ніжно втішає щоночі.

Підтримана майже всім світом
В кривавій війні наодинці,
Забута – і знову відкрита,
Вона промовля: – Українці!

Й немов Моїсей на Синаї
Чекають на слово Вітчизни.

І голос лунає, лунає...
Та чують усі вони різне.

Шалено вояка радіє:
– Наказано битись мов леви!
Бо ми – то остання надія.
Я чую, моя королево!

А мати хапає дитину.
– Я чую, Україно, чую!
Наказано бігти без спину,
Розсіяться в землю чужую.

А ті скаженіють на мові,
Й шепоче священник у рясі:
– Наказано вчитись любові...
Несе звідусль: – Не на часі!

Прокльони, завзяті дебати,
Та сенсу, як глянеш з сумлінням,
Не більше у цьому, мій брате,
Ніж в сварці коріння з насінням.

Палац – чи могила єдина,
Хрещена – чи рідная мати,
А слово одне – Україна.
І доля одна – рятувати.

При памяти

Когда мы говорили «Не простим!» –
Мы снова говорили о себе
И о врагах. И ревновал покойный,
И грозно выворачивал белки

Подсохших глаз, и силился подняться,
Чтобы поспорить, чтобы – про него.
И если так хотелось не прощать,
Не стоило бы нам стоять у гроба,
Где он лежал – погибший, как герой,
Еще хорош собой, хотя и поздно,
С оторванной рукой, но в пиджаке.
И пуговицы... черные, как дыры.
И дыры – вместо пуговиц – в груди.

Расстегнутое тело, как костюм,
К душе уже неплотно прилегало.
Настал момент – и он сообразил,
Как это сделать, и восстал из гроба.
И вышел вон, оставив нам тряпье,
И тут уже вдова взревновала...
Но отвлеклись, закапывая гроб.

Потом мы долго пили. Пили мы,
И обнимались мятые костюмы,
А души были где-то далеко –
Наверное, прощались там с героем,
Но возвратились молча, не сказав
Ни слова о загробном, как обычно...
И показалось, что пришли не все.

Мы путались уже в штанинах ног,
И так хотелось полностью раздеться,
Что стало страшно от желанья сдохнуть.
И кто-то с перепугу заорал:
– Ребята, надо жить и надо помнить!

Ответили дежурно: «Не забудем».
И уточнили страстно: «Не простим!»

* * *

Что там есть за пределами страха?
Пустота – и внезапный покой,
Беспощадная жалость монаха
(Но живые не жаждут такой),

Неизменная высшая мера
(Измеряй – но никто не готов),
Серый сумрак снесенного сквера,
Легкий пар из умолкнувших ртов,

Черно-белые зимние ветки,
Черно-белая скудость холста,
Сквозь который, как божьи отметки,
Проступают иные цвета.

Снег небесный сметает без следа
Что-то прежнее, на рубеже.
Что там было-то? То ли победа,
То ли смерть. Но неважно уже.

По мотивам видеозаписей, попавших в сеть

Дела в России удивительны:
Не школа, не урок,
Но на пороге – три учителя,
Трехглавый педагог.
И каждый ломится с повесткою,
Выдавливая дверь.
В квартире мать сидит с невесткою
И плачет, что теперь
Кормилец на работе вроде бы,
Но раз уж надо так,
Готов прийти на прихоть Родины,

Чтоб сдохнуть за пятак.
И все же доля возмущения
Есть в голосе, печаль...
Такое даже ощущение,
Что маме сына жаль.
И мать, как будто по традиции,
Вдруг возвышает глас:
– Да что ж и ночью-то не спится вам?!
Двенадцатый же час!

– Мы в приказном порядке сами тут! –
Кричат учителя.
– Нам не устраивают саммиты
Согласованья для,
А просто вызывают вечером,
Командуют «Разнесть!» –
И мы невольно, делать нечего,
Бежим что мочи есть.

Слова магические, светлые:
«Мы ж сами ни при чем!»
А значит, можно быть приветливым
С невольным палачом.
«Погиб поэт, невольник чё-то там...» –
Твердит невольно класс.
Невольно выругавшись шепотом,
Погибнут и сейчас.
А те, что вдруг невольно выживут,
Неволюшку кляня,
Убьют мою собаку рыжую
И мужа, и меня.

- Мы все тут люди подневольные! – строчит интеллигент.
- Мы все тут люди подневольные! – скажи в любой момент.
- Мы все тут люди подневольные! – пищит любая тля.
- Мы все тут люди подневольные! – кричит сама земля.

Уже не стыдно и не больно им,
Но спросят на суде:
– Да, много было подневольного...
А люди были – где?

* * *

Сни у Словаччині, Німеччині, Туреччині
Усі однакові, хоч спати не лягай.
Очей не сплющуй зайвий раз, бо ми приречені
Усюди бачити війну та рідний край.

То не будинки розтягнулися за обрії,
Це товпи біженців несуть своїх мерців.
Жебрачка нібито волає: «Люди добрі!» –
Дрібні монети затискаючи в руці.

І натовп дражниться знайомими обличчями.
Наздоженеш – зніяковіш – не вони...
Не подолати відчуття: хвилини лічені
До перших вибухів, до бою, до війни.

Не мінарети – ноги довгії, лелечині,
Не хмари в небі – а тривожний білий птах.
Тож речі зібрани, і в путь, бо ми приречені
Змикати очі у палаючих містах.

Загартували нас події, ще не бачені,
В землі, де з неба не дощем – вогнями ллють.
І наші страчені та вбиті – то не втрачені,
Це наша пам'ять, наша сила, наша лють.

Моя країна стала чистим божим сяєвом.
Люб'язний турок, що бурмочить із імли:
«Тримайтесь там... Бо я поразки не бажаю вам».
Як пояснити, що ми вже перемогли?